

1. Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Identifikasjon av stoffet eller preparatet

Produktnavn : EM 10

Identifikasjon for selskap/virksomhet

Produsent / Leverandør : Yara Praxair AS
P.O.Box 23 Haugenstua
N-0915 Oslo
Norway
T: 04277
F: 24 15 75 50

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : industrial.no@yara.com

Nødtelefonnummer : +47 48 005 000

2 . Viktigste faremomenter

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Klassifisering : F+; R12

Fysiske/kjemiske skadevirkninger : Ekstremt brannfarlig.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

3 . Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Stoff/Stoffblanding : Stoffblanding

Navn på bestanddeler	CAS nummer	%	EC nummer	Klassifisering
Argon	7440-37-1	90	231-147-0	Ikke klassifisert. F+; R12
metan	74-82-8	10	200-812-7	
Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor				

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. Førstehjelpstiltak

Innånding : I tilfelle av innånding må den tilskadekomne flyttes til frisk luft. Gi oksygen ved pustevansker. I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes.

Svelging : Ikke anvendelig

Hudkontakt : Gjennomvætt forurenset tøy grundig før du tar det av for å unngå risiko for statisk ladning og antenning av gass. Ikke anvendelig (gass).

Øyekontakt : Ikke anvendelig

4. Førstehjelpstiltak

Vern av førstehjelpspersonell : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

5. Tiltak ved brannslukning

- Slokkemidler** : Hvis det oppstår brann, må gassen få brenne hvis gassstrømmen ikke kan stenges med en gang. Bruk vann fra en sikker avstand for å kjøle ned beholderen og beskytte området rundt.
- Egnet** : Bruk et brannslukningsmiddel som er egnet for omkringliggende brann.
- Spesielle eksponeringsfarer** : Brannfarlig gass og damp. Gass kan akkumuleres i lave eller lukkede områder, forflytte seg over betydelige avstander til antennelseskilder og flamme tilbake og forårsake brann eller eksplosjon.
- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Disse produktene er karbondioksid karbonmonoksid
- Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn** : Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

- Personlige vernetiltak** : Følg alle prosedyrene for brannslukning (avsnitt 5).
- Lite utslipp** : Kontakt nødpersonale omgående. Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø.

Obs! Se punkt 8 for informasjon om personlig verneutstyr og punkt 13 for informasjon om avfallshåndtering.

7. Håndtering og oppbevaring

- Håndtering** : Må bare anvendes på godt ventilerte steder. Hold emballasjen lukket. Virker kvelende. Kan fortrenge den vanlige luften og forårsake kvelning på grunn av mangel på oksygen. Inhalering kan føre til hodepine, svimmelhet, søvnighet og kvalme. Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.
- Oppbevaring** : Oppbevares i et isolert og godkjent område. Oppbevares i originale containere beskyttet mot fall. Oppbevar beholderen på et kjølig, godt ventilert sted. Oppbevar beholderen tett lukket og forseglet til alt er klart til bruk. Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme). Holdes adskilt fra oksiderende materiale.
- Emballasjematerialer**
- Anbefales** : Bruk originalemballasje.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

<u>Navn på bestanddeler</u>	<u>Administrative normer</u>
Ikke kjent.	Enkel åndedrettsgift.

Eksponeringskontroller

- Åndedrettsvern** : Bruk godt tilpasset, luftrensende eller luftmatet åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder hvis en risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet.
- Håndbeskyttelse** : Det skal til enhver tid ved håndtering av kjemiske produkter benyttes kjemisk bestandige, ugjennomtrengelig hansker i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig.
- Hudbeskyttelse** : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne.
- Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Generell informasjon

Utseende

Fysisk tilstand : Gass. [Komprimert gass]

Farge : Fargeløs.

Lukt : Luktfri.

Viktig helse-, sikkerhets- og miljøinformasjon

Antennelighet (fast stoff, gass) : Ekstremt brannfarlig gass.

Ekspljosngrens : Største kjente område: Nedre: 5% Øvre: 16% (Methane)

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilitet : Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se kapittel 7).

Forhold som skal unngås : Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme). Beholdere må ikke utsettes for trykk, skjæres i, sveises, forsterkes, loddas, bores, knuses eller utsettes for varme eller antennelseskilder.

Materialer som skal unngås : Ekstremt reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer: oksiderende materialer.

Farlige nedbrytningsprodukter : Disse produktene er
karbondioksid
karbonmonoksid

11. Opplysninger om helsefare

Potensielle akutte helseeffekter

Ingen giftige/helsefarlige stoffer er påvist i mengder som kan forårsake helseskade ved normal håndtering.

Potensielle kroniske helseeffekter

Kroniske virkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Kreftfremkallende egenskap : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Mutasjonsfremmende karakter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fosterskadelige egenskaper : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Effekter på utvikling : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fruktbarhetseffekter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Innånding : Ingen spesifikke data.

Svelging : Ingen spesifikke data.

Hud : Ingen spesifikke data.

Øyne : Ingen spesifikke data.

12. Miljøopplysninger

Virkninger på miljøet : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Andre bivirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avhendingsmetoder : Beholderen må ikke punkteres eller brennes. Avhendes i henhold til gjeldende lokale og nasjonale lovverk.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : 16 05 04* gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer

Farlig avfall : Dette kjemikaliyet og dets emballasje skal behandles som farlig avfall.

Avfallsnummer : 7055

14. Opplysninger om transport

Internasjonale transportforskrifter

Opplysninger om lover og forskrifter	FN - nummer	Varenavn ved transport (proper shipping name)	Klasse	Emballasjegruppe	Fareseddel	Tilleggsopplysninger
ADR/RID klasse	UN1954	KOMPRIMERT GASS, BRENNBAR, N.O.S. (Methane)	2	-		<u>Fareidentifikasjonsnummer</u> 23
IMDG klasse	UN1954	COMPRESSED GAS, FLAMMABLE, N.O.S. (Methane)	2.1	-		<u>Emergency schedules (EmS)</u> F-D, S-U
IATA/DGR klasse	UN1954	COMPRESSED GAS, FLAMMABLE, N.O.S. (Methane)	2.1	-		-

15. Opplysninger om lover og forskrifter

EU-forskrifter

Anvendelsesområde : Industrielle anvendelser.

Klassifisering og merking er utført i overensstemmelse med Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier, samt tiltenkt bruk.

Stoffliste for Europa : ~~S~~Stoffliste for Europa: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.

Andre EU regler

Følbar advarselsmerking om fare : Ja, kan benyttes.

Nasjonale forskrifter

Faresymbol(er) :

Ekstremt brannfarlig

Risikosetninger : ~~R~~12- Ekstremt brannfarlig.

Sikkerhetssetninger : S9- Oppbevares på et godt ventilert sted.
S16- Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.
S33- Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

Karsinogen klasse : Ikke klassifisert.

16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Norge : ~~R~~12- Ekstremt brannfarlig.

Fullstendig tekst for klassifikasjoner som det refereres til i avsnitt 2 og 3 - Norge : ~~F~~+ - Ekstremt brannfarlig

Referanser

: European Chemical Bureau, Annex 1 EU Directive 67/548/EEC
National Institute for Occupational Safety and Health, U.S. Dept. of Health, Education, and Welfare, Reports and Memoranda
Registry of Toxic Effects of Chemical Substances
Atrion International Inc. 4777 Levy Street, St Laurent, Quebec HAR 2P9, Canada

Historikk

Utskriftsdato : 31.12.2007.

Ustedelsesdato : 28.12.2007.

16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Utgitt dato/Revisjonsdato : 28.12.2007.

Dato for forrige utgave : 03.11.2005.

Versjon : 3

Utarbeidet av : Yara Product Classification and Regulations

✔ **Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.**

Merknad til leseren

Vi har etter beste evne verifisert at informasjonen i dette sikkerhetsdatablad er korrekt per utstedelsesdato. Formålet med informasjonen er sikkerhetsveiledning, og informasjonen relaterer seg kun til det spesifikke produkt og de anvendelsesområder som er beskrevet. Informasjonen er ikke nødvendigvis treffende for produktet når det anvendes i kombinasjon med andre substanser, eller når de brukes på andre måter enn heri beskrevet. Den endelige vurderingen av produktets velegnethet er utelukkende brukers ansvar. Alle produkter kan inneha ukjente risikofaktorer og bør anvendes med varsomhet. Yara International ASA fraskriver seg alt ansvar for tap og skade som skyldes anvendelse av informasjon og anbefalinger nedfelt i dette sikkerhetsdatablad.

Versjon 3

Side: 5/5